

Sygn. akt III USKP 17/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bielecki

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania E. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Szczecinie

o wysokość świadczenia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 24 listopada 2022 r.,

skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 5 listopada 2020 r., sygn. akt III AUa 86/19,

I. oddala skargę kasacyjną,

**II. zasądza od E. S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych Oddziału w Szczecinie kwotę 240,00 (dwieście
czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 listopada 2020 r. (sygn. akt III AUa 86/19) Sąd Apelacyjny
w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w sprawie o wysokość

świadczenia, oddalił apelację odwołującego się od wyroku z dnia 28 listopada 2018 r. (sygn. akt VI U 2038/16) Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, którym to wyrokiem oddalono odwołanie E. S. od decyzji z dnia 4 października 2016 r. (nr [...]) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Szczecinie.

Spornym elementem przedmiotowej sprawy, który został zakwestionowany, był sposób wyliczenia wysokości kapitału początkowego ubezpieczonego oraz kwestia związana z jego waloryzowaniem. Na etapie postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe poprzez przesłuchanie M. M., pracownika organu rentowego, obeznanego ze stanem sprawy, w charakterze świadka, na okoliczność sposobu obliczania wysokości kapitału początkowego i emerytury ubezpieczonego. Sąd Odwoławczy wyjaśnił, że nie jest zasadny zarzut dotyczący odmowy powołania w sprawie dowodu z opinii biegłego na okoliczność prawidłowości wyliczenia kapitału początkowego. Sposób wyliczenia wysokości kapitału początkowego wynika z przepisów ustawy emerytalnej i nie ma potrzeby sięgania do wiadomości specjalnych biegłego. Wszelkie dane służące wyliczaniu tego świadczenia pochodziły z dokumentacji pracowniczej E. S.. Potrzeba powołania biegłego w niniejszej sprawie aktualizowałaby się tylko w przypadku, gdyby żądania ubezpieczonego nie wynikały z przedłożonych dokumentów, gdyby kwoty wynagrodzeń nie można byłoby obliczyć w oparciu o zgromadzone dokumenty. Taka sytuacja natomiast w niniejszej sprawie nie wystąpiła. Ubezpieczony nie kwestionował danych zawartych w dokumentach, organ rentowy przy obliczaniu kapitału początkowego opierał się na dokumentacji pracowniczej i zaświadczeniach wydawanych przez pracodawcę ubezpieczonego.

Sąd *meriti* w uzasadnieniu wyroku zauważył również, że mając na uwadze materiał dowodowy zgromadzony przez Sąd I instancji oraz uzupełniony przez Sąd odwoławczy należało przyjąć, że organ rentowy prawidłowo ustalił ubezpieczonemu prawo do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego (art. 24 ustawy emerytalnej) na dzień 1 lipca 2016 r., działając na wniosek z 11 lipca 2016 r. Ustalając prawo od 1 lipca 2016 r. do podstawy obliczenia emerytury przyjęto składki zewidencjonowane na koncie ubezpieczonego w ZUS na koniec miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę (zgodnie z art. 25

ustawy emerytalnej)), czyli w tym przypadku - na dzień 30 czerwca 2016 r. Składki te oraz kapitał początkowy zostały zwaloryzowane wskaźnikami waloryzacji, zgodnie z zasadami określonymi w art. 25 i 25a ustawy emerytalnej. Waloryzację składek przeprowadza się corocznie, od dnia 1 czerwca każdego roku, poczynając od waloryzacji za rok 2000, z uwzględnieniem art. 25a ustawy emerytalnej. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu. Waloryzacji podlega kwota składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego na dzień 31 stycznia roku, za który jest przeprowadzana waloryzacja, powiększona o kwoty z tytułu przeprowadzonych waloryzacji. Waloryzacja składek polega na pomnożeniu zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek przez wskaźnik waloryzacji. Natomiast, przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, jest waloryzowana kwartalnie. Dla emerytury ustalonej w trzecim kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za pierwszy kwartał danego roku. W taki właśnie sposób zostały zwaloryzowane składki przy ustalaniu emerytury ubezpieczonego od 1 lipca 2016 r.

Sąd Apelacyjny odnosząc się do wątpliwości ubezpieczonego, dotyczących wartości średniego dalszego trwania życia przyjętego do obliczenia zaznaczył, że średnie dalsze trwanie życia ustala się na dzień złożenia wniosku o emeryturę, jeśli wniosek złożono w miesiącach następujących po miesiącu, w którym został osiągnięty wiek emerytalny. Wiek wyraża się w ukończonych latach i miesiącach. Miesiąc liczy się od dnia urodzin do dnia poprzedzającego ten dzień w kolejnych miesiącach. 9 czerwca 2016 r. ubezpieczony osiągnął powszechny wiek emerytalny, który w jego przypadku wynosił 65 lat i 11 miesięcy 11 lipca 2016 r. złożył wniosek o emeryturę. W tym dniu ubezpieczony miał ukończone 66 lat życia. Dlatego też, za wartość średniego dalszego trwania życia przyjęto 207,8 miesięcy, czyli według wartości dla osoby w wieku 66 lat z tablicy ogłoszonej przez Prezesa GUS obowiązującej na dzień ustalania prawa do emerytury.

Od wyroku Sądu II instancji skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego wniósł odwołujący się E. S. zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi skarżący

zarzucił naruszenie: przepisów postępowania cywilnego poniżej wskazanych, co miało wpływ na wynik postępowania, tj.:

a) art. 385 k.p.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie i oddalenie apelacji, gdy zachodziły podstawy do jej uwzględnienia;

b) art. 386 § 1 k.p.c. przez jego niezastosowanie polegające na oddaleniu apelacji, gdy zachodziły podstawy do jej uwzględnienia;

c) art. 247 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz poprzez niedopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości, gdy dowód ten był konieczny dla rozpoznania istoty sprawy i oparcie się w kwestii wymagających wiadomości specjalnych w oparciu o zeznania świadka zawnioskowanego w sprawie miast na opinii biegłego sądowego, co miało wpływ na jej rozstrzygnięcie sprawy;

d) art. 278 § 1 k.p.c. oraz art. 247 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez niedopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego w zakresie koniecznym do ustalenia istotnych dla sprawy okoliczności w postaci prawidłowego wyliczenia wysokości emerytury i kapitału początkowego Ubezpieczonego, gdy dowód ten był konieczny dla rozpoznania sprawy i nie mógł zostać zastąpiony zeznaniami świadka;

e) art. 382 k.p.c. oraz art. 381 oraz 380 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości, gdy dowód ten był istotny i konieczny dla rozpoznania sprawy i zastąpienie tego dowodu dowodem z zeznań świadków, co należy uznać za niedopuszczalne;

f) art. 382 k.p.c. oraz art. 381 oraz 380 k.p.c. poprzez pominięcie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu odwoławczym w zakresie ustalenia stanu faktycznego sprawy tym samym nieustalenie prawidłowo stanu faktycznego sprawy, w szczególności w zakresie prawidłowej wysokości emerytury i kapitału początkowego powoda, nieprawidłowego dokonania waloryzacji i braku waloryzacji kapitału początkowego ubezpieczonego, przyjęcia niewłaściwych wartości i wskaźników dla wyliczenia wysokości świadczenia ubezpieczonego.

Skarżący podniósł także zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego: art. 25 ust. 1, ust. 1a, ust. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 oraz art. 25a ust. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 oraz art. 26 ust. 1, 2, 3, 4, 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych, poprzez błędną wykładnię wymienionych przepisów polegającą na przyjęciu, że prawidłowo przedmiotowe przepisy zostały zastosowane w odniesieniu do ubezpieczonego, gdy w przypadku emerytury i kapitału początkowego ubezpieczonego nie dokonano waloryzacji kwartalnej i rocznej przy uwzględnieniu faktu złożenia przez powoda wniosku dnia 11 lipca 2016 r., gdy dokonano przedmiotowego przy przyjęciu, iż powód złożył wniosek o emeryturę do 30 czerwca 2016 r. tj. ustalono kapitał początkowy ubezpieczonego bez uwzględnienia waloryzacji lipcowej, co skutkowało zaniżeniem wysokości kapitału początkowego.

Pismem z dnia 17 marca 2021 r. organ rentowy złożył do Sądu Najwyższego odpowiedź na skargę kasacyjną wnosząc o odmowę jej przyjęcia, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej w całości, a także o zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na uwzględnienie.

Kwestia sposobu waloryzacji składek na ubezpieczenie emerytalne, zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego, wyłania się przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury, do której prawo nabywane jest na mocy art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a której wysokość ustalana jest zgodnie z art. 26 tej ustawy. W myśl art. 26 ust. 1 ustawy emerytura stanowi bowiem równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego. Mający zastosowanie z mocy tego odesłania przepis art. 25 ust. 1 ustawy wskazuje - jako podstawę obliczenia emerytury - kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175. Składki na

ubezpieczenie emerytalne gromadzone na indywidualnych kontach ubezpieczonych nie są wprawdzie inwestowane, lecz przeznaczone na bieżącą wypłatę świadczeń, jednak jako składnik podstawy obliczenia emerytury podlegają waloryzacji. W myśl art. 25 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, waloryzacja ta sprowadza się do pomnożenia zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek przez wskaźnik waloryzacji, o jakim mowa w ust. 6-10 tego artykułu. W świetle art. 25 ust. 3 ustawy składki te podlegają w pierwszym rzędzie waloryzacji rocznej, od dnia 1 czerwca każdego roku, poczynając od waloryzacji za 2000 rok, natomiast waloryzacja kwartalna, uregulowana w art. 25a ustawy, stanowi jej uzupełnienie. Zgodnie z art. 25 ust. 4 ustawy mechanizm waloryzacji ma charakter narastający i oznacza dodawanie kwoty wynikającej z poprzedniej waloryzacji i kwoty składek za dany rok oraz podwyższenie tak uzyskanej sumy wskaźnikiem waloryzacji (pomnożenie jej przez wskaźnik waloryzacji). Wskaźnik waloryzacji jest równy wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji w stosunku do poprzedniego roku powiększonemu o wzrost realny sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji w stosunku do roku poprzedniego.

Roczna waloryzacja polega natomiast na tym, że w czerwcu danego roku waloryzuje się składki należne do końca poprzedniego roku kalendarzowego, a podlegające zaewidencjonowaniu na koncie ubezpieczonego do dnia 31 stycznia roku, w którym przeprowadzana jest waloryzacja (roku waloryzacji). Waloryzację roczną składek przeprowadza się w dniu 1 czerwca z tego względu, że wskaźnik owej waloryzacji za poprzedni rok ogłaszany jest do dnia 25 maja kolejnego roku. Waloryzacja składek przeprowadzana w danym roku oznacza więc podwyższenie (zwaloryzowanie) kwoty składek należnych do końca poprzedniego roku, a wpłaconych do dnia 31 stycznia roku waloryzacji. Wyznaczenie daty 31 stycznia, jako dnia ustalenia stanu konta podlegającego rocznej waloryzacji jest uzasadnione tym, że zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, wpłaty składek za dany miesiąc należy dokonać do określonego dnia następnego miesiąca, zatem wpłata składki za grudzień danego roku następuje w styczniu kolejnego roku.

W wyniku ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej przed przyznaniem ubezpieczonemu prawa do emerytury podwyższeniu wskaźnikiem waloryzacyjnym podlegają zatem składki należne do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ta waloryzacja. Natomiast składki należne za okres po zakończeniu tegoż roku obrachunkowego, które nie zostaną objęte kolejną roczną waloryzacją (gdyż ta nastąpi już po przyznaniu i obliczeniu wysokości świadczenia) podlegają waloryzacji kwartalnej, o jakiej mowa w art. 25a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W trybie tego przepisu waloryzowana jest kwota składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego na ostatni dzień pierwszego miesiąca kwartału, za który przeprowadzana jest waloryzacja, powiększona o kwoty uzyskane w wyniku poprzednich waloryzacji kwartalnych. Zatem, podobnie jak w przypadku waloryzacji rocznych, także i w tym przypadku mechanizm waloryzacji ma narastający charakter i oznacza dodawanie kwoty wynikającej z poprzedniej waloryzacji i kwoty składek za dany kwartał oraz podwyższanie tak uzyskanej sumy wskaźnikiem waloryzacji. Natomiast wskaźnik waloryzacji jest wynikiem algorytmu podobnego do stosowanego przy waloryzacji rocznej, z tą różnicą, że chodzi o stosunek cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w kwartale, z który przeprowadzana jest waloryzacja do poprzedniego kwartału, powiększony o wzrost realny sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w kwartale, za który przeprowadzana jest waloryzacja w stosunku do kwartału poprzedniego.

Zastosowanie powyższych zasad oznacza, że podstawę obliczenia emerytury będzie zawsze stanowić suma składek po ostatniej waloryzacji rocznej, powiększona o poddane waloryzacji kwartalnej składki należne za dalszy okres do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc początkujący wypłatę.

Mechanizm ustalania podstawy obliczenia świadczenia można zilustrować na przykładzie wniosków emerytalnych złożonych - jak w niniejszym przypadku - w 2014 r. Jeśli wysokość emerytury ustalana jest w okresie od stycznia do maja tego roku, wówczas ostatnią waloryzacją roczną jest waloryzacja przeprowadzona w dniu 1 czerwca 2013 r., dotycząca składek wpłaconych do końca 2012 r. i zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do dnia 31 stycznia 2013 r. Waloryzacji kwartalnej podlegają zatem kwoty składek należnych poczynając od

dnia 1 stycznia 2013 r., które nie będą poddane kolejnej rocznej waloryzacji, skoro ta nastąpi dopiero w dniu 1 czerwca 2014 r. Na podstawę obliczenia emerytury przyznanej w pierwszym kwartale 2014 r. składa się zatem - obok zwaloryzowanego kapitału początkowego - suma:

1) kwoty składek ustalonej po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej 1 czerwca 2013 r. (kwoty zwaloryzowanych składek należnych do końca 2012 r.);

2) kwoty składek należnych za 2013 r. poddanych waloryzacji kwartalnej w myśl art. 25a ust. 1 pkt 1 ustawy, obejmujących: stan konta po pierwszym kwartale 2013 r. (kwota składek zaewidencjonowanych do końca kwietnia tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za pierwszy kwartał 2013 r., stan konta po drugim kwartale 2013 r. (kwota składek zaewidencjonowana do końca lipca tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za drugi kwartał 2013 r. i stan konta po trzecim kwartale 2013 r. (kwota składek zaewidencjonowanych do końca października tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacyjnym za trzeci kwartał 2013 r.

3) nominalnej kwoty składek należnych za okres po zakończeniu trzeciego kwartału 2013 r. do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty emerytury, które w świetle art. 25a ust. 1 pkt 1 ustawy nie podlegają waloryzacji kwartalnej, gdyż ta kończy się wraz z trzecim kwartałem 2013 r., a jednocześnie nie zostaną objęte kolejną waloryzacją roczną, która nastąpi dopiero w dniu 1 czerwca 2014 r.

Jeśli wypłata emerytury następuje w drugim kwartale 2014 r., ale przed dniem 1 czerwca tego roku, wówczas na podstawę obliczenia świadczenia składa się suma:

a) kwoty składek ustalonej po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej 1 czerwca 2013 r.;

b) kwoty składek należnych za 2013 r. poddanych waloryzacji kwartalnej w myśl art. 25a ust. 1 pkt 2 ustawy, obejmująca - stan konta po pierwszym kwartale 2013 r. (kwota składek zaewidencjonowanych do końca kwietnia tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za pierwszy kwartał 2013 r.; stan konta po drugim kwartale 2013 r. (kwota składek zaewidencjonowanych do końca lipca tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za drugi kwartał 2013 r. i stan konta po trzecim kwartale 2013 r. (kwota składek zaewidencjonowanych do końca

października tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacyjnym za trzeci kwartał 2013 r. oraz stan konta po czwartym kwartale 2013 r. (kwota składek zaewidencjonowanych do końca stycznia 2014 r.) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za czwarty kwartał 2013 r.

c) nominalnej kwoty składek należnych za okres po zakończeniu czwartego kwartału 2013 r. do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty emerytury, które w świetle art. 25a ust. 1 pkt 2 ustawy nie podlegają waloryzacji kwartalnej, gdyż ta kończy się wraz z czwartym kwartałem 2013 r., a jednocześnie nie zostaną objęte kolejną waloryzacją roczną, przypadającą na dzień 1 czerwca 2014 r.

W przypadku ustalania wysokości emerytury w czerwcu 2014 r., składki zaewidencjonowane na koncie ubezpieczonego podlegają jedynie rocznej waloryzacji. Waloryzacja roczna przeprowadzona w dniu 1 czerwca 2014 r. dotyczy bowiem składek wpłaconych do końca 2013 r. i zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego na dzień 31 stycznia 2014 r. Składki te nie podlegają już ponownej waloryzacji kwartalnej z art. 25a ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, skoro nie są składkami zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację. Natomiast w świetle art. 25a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy, składki wpłacone poczynając od dnia 1 stycznia 2014 r. podlegają waloryzacji kwartalnej w przypadku emerytur, których wysokość ustalana jest poczynając od trzeciego kwartału tegoż roku. Jeśli zatem wysokość emerytury ustalana jest w czerwcu 2014 r., na podstawie jej obliczenia składa się suma:

1) kwoty składek ustalonej po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej 1 czerwca 2014 r. (kwoty zwaloryzowanych składek należnych do końca 2013 r.);

2) nominalnej kwoty składek należnych za okres od 1 stycznia 2014 r. do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty emerytury, które w świetle art. 25a ust. 1 ustawy nie podlegają waloryzacji kwartalnej, a jednocześnie nie zostaną objęte kolejną waloryzacją roczną przypadającą dopiero na dzień 1 czerwca 2015 r.

Wreszcie jeśli ustalenie wysokości emerytury następuje w trzecim kwartale 2014 r., wówczas podstawę obliczenia świadczenia stanowi suma:

1) kwoty składek ustalonej po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej 1 czerwca 2014 r. (kwoty zwaloryzowanych składek należnych do końca 2013 r.);

2) kwoty składek należnych za 2014 r. poddanych waloryzacji kwartalnej w myśl art. 25a ust. 1 pkt 3 ustawy, obejmująca stan konta po pierwszym kwartale 2014 r. (kwota składek zaewidencjonowanych do końca kwietnia tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za pierwszy kwartał 2014 r.;

3) nominalnej kwoty składek należnych za okres po zakończeniu pierwszego kwartału 2014 r. do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty emerytury, które w świetle art. 25a ust. 1 pkt 3 ustawy nie podlegają waloryzacji kwartalnej, gdyż ta kończy się wraz z pierwszym kwartałem 2014 r. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 października 2015 r., III UZP 9/15, LEX nr 1923849, postanowienie Sądu Najwyższego z 3 listopada 2015 r., III UZP 12/15, LEX nr 1962536, K. Antonów [w:] R. Babińska-Górecka, M. Bartnicki, S. Gajewski, B. Suchacki, M. Zieleniecki, K. Antonów, Komentarz do ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych [w:] Emerytury i renty z FUS. Emerytury pomostowe. Okresowe emerytury kapitałowe. Komentarz do trzech ustaw emerytalnych, wyd. I, LEX/el. 2019, art. 25).

W niniejszej sprawie Sąd II instancji nie naruszył więc wskazywanych przez stronę skarżącą przepisów prawa materialnego, tj. art. 25 ust. 1, ust. 1a, ust. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 oraz art. 25a ust. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 oraz art. 26 ust. 1, 2, 3, 4, 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i słusznie uznał, iż organ rentowy prawidłowo ustalił ubezpieczonemu prawo do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego, a ustalając prawo od 1 lipca 2016 r. do podstawy obliczenia emerytury w sposób prawidłowy przyjęto składki zewidencjonowane na koncie ubezpieczonego w ZUS na koniec miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę (zgodnie z art. 25 ustawy emerytalnej), czyli na dzień 30 czerwca 2016 r. Składki te oraz kapitał początkowy zostały natomiast zwaloryzowane wskaźnikami waloryzacji, zgodnie z zasadami określonymi w art. 25 i 25a ustawy emerytalnej.

Nie doszło także w niniejszej sprawie do zarzucanych przez skarżącego naruszeń przepisów proceduralnych. Brak było jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia przez Sąd II instancji zarzutów apelacji i ingerencji przez ten Sąd w

prawidłowy wyrok Sądu I instancji – nie może więc być w ogóle mowy o naruszeniu art. 385 k.p.c. i 386 § 1 k.p.c., czy też art. 381 k.p.c. i 382 k.p.c. Formułując powyższe zarzuty strona skarżąca zmierza wyłącznie do podważenia ustalonego przez Sądy orzekające stanu faktycznego sprawy, co usuwa się spod rozeznania i kontroli kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574 czy wyrok z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681). Sąd Najwyższy jest bowiem związany ustaleniami faktycznymi oraz oceną materiału dowodowego dokonaną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Niezasadny jest także zarzut związany z niedopuszczeniem przez Sąd II instancji dowodu z opinii biegłego sądowego z dziedziny rachunkowości - w zakresie wyliczenia wysokości emerytury i kapitału początkowego (art. 278 § 1 k.p.c.). Zgodnie z powołanym przez skarżącego przepisem, biegłego sądowego powołuje się jedynie w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu wyroku słusznie zwrócił uwagę, że w przedmiotowej sprawie wszelkie dane służące wyliczaniu świadczenia pochodziły z dokumentacji pracowniczej skarżącego. Nie było więc konieczności powoływania biegłego sądowego - potrzeba powołania biegłego wystąpiłaby jedynie w przypadku, gdyby żądania ubezpieczonego nie wynikały z przedłożonych dokumentów oraz gdyby kwoty wynagrodzeń nie można byłoby obliczyć w oparciu o zgromadzone dokumenty. Taka sytuacja natomiast w niniejszej sprawie nie wystąpiła. Ubezpieczony nie kwestionował danych zawartych w dokumentach, a organ rentowy przy obliczaniu kapitału początkowego opierał się na dokumentacji pracowniczej i zaświadczeniach wydawanych przez pracodawcę ubezpieczonego.

Nie może być również mowy o naruszeniu przez Sąd II instancji przepisu art. 247 k.p.c. – przesłuchanie w charakterze świadka M. M., pracownika organu rentowego, nie było dowodem przeciwko osnowie lub ponad osnowę dokumentu obejmującego czynność prawną, nie miało także na celu – jak to sugeruje skarżący – zastąpienie biegłego sądowego przez pracownika organu rentowego. Sąd II instancji chciał jedynie uzyskać informację od pracownika ZUS-u, mającego wiedzę o stanie sprawy, co do sposobu wyliczenia kapitału początkowego i wysokości emerytury skarżącego – tak została sformułowana teza dowodowa – celem

skontrolowania prawidłowości dokonanych wyliczeń z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy uznał, że zaskarżony wyrok nie narusza przepisów powołanych w podstawach zaskarżenia. Z tego powodu, opierając się na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

[as]

l.n